

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obejno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.— : : : 4.50 za pol leta . f. 6.— : : : 9.— za vse leto . f. 12.— : : : 18.—
Naročnine se plačevati naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpri reklama cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Grof Badeni na razpotju.

Dunajski dobro uredovani tednik „Die Zeit“ je priobčil nedavno temu uveden članek, v katerem dokazuje člankar, da je grof Badeni žel do sedaj le — neuspehov.

Poznanje grofa Badenija avstrijskih odnošajev da je povsem pomanjkljivo, vsled česar naleta isti za vsakim vogalom ob svoji poti, na nekaj, česar ni pričakoval. In tako je prišlo, da grof Badeni navadno dosega nasprotno od onega, kar je hotel doseči, v velikem in v malem, v celoti in v podrobnostih. Sedanja zmešnjava v političnih odnošajih je le posledica učinkov, nasprotnih nameram g. ministerskega predsednika.

Svojo trditev o neuspešnosti ministrovanja grofa Badenija podpira člankar lista „Die Zeit“ nastopnimi izgleidi.

Pomladi, ko je državni zbor vsprejel volilno preosnovo, ugasnil je tudi njega mandat. Vlada bi bila torej morala razpustiti zbornico in razpisati nove volitve. Grof Badeni ni storil tega, kar bi bilo le logično, ampak je ohranil staro zbornico pri življenju s tem jednim namenom, da ista na jesen z ogromno večino odobri obnovljenje pogodbe z Ogersko ter da vsprejme proračun za leto 1897. Celó to umetnost je hotel doseči grof Badeni, da bi združil, kar je bilo absolutno nezdržljivo do sedaj: podpirali naj bi ga zajedno nemški liberalci in Mladočehi.

Nadejal se je, da tekom poletja dožene pogodbo z Ogersko; kvoto — prispevek obeh polovic države za skupne potrebe — naj bi pa cesar sam določil začasno, ako bi se ne mogli sporazumeti.

Kako vse drugače je prišlo, ker grof Badeni ni računal z Madjari kolikor se dostaje Ogerske, in ker ni pošteval Nemcev in Čehov, kolikor se dostaje Avstrije. On ni računal — a to bi bil moral —, da opozicija na Ogerskem bode zavlačevala obnovljenje pogodbe, da si s tem osigura dobro agitacijsko sredstvo za predstoječe volitve. Istotako ni računal —, kar bi bil moral že izkušnje, da v teh viharjih političnih časih že radi volilne agitacije mora priti do spopada med Nemci in

Čehi. S tem pa se je porušil ves načrt grofa Badenija. O obnovljenju pogodbe ni več govora, a tudi proračun je v nevarnosti, ker se bolj in bolj ugablja prepričanje, da bi se morala razpustiti ta zbornica. Do tega prepričanja je menda došel tudi grof Badeni sam, sicer ne bi bil razglasil volilne preosnove, kakor je ni vso poletje, dokler je imel le količkan nade, da se mu posreči njegov načrt. Sedaj pa, po objavljenju volilne preosnove, nima več prava do obstanka stara zbornica. Grof Badeni je menil, da z možnostjo novih volitev v bližnji bodočnosti oplahi stare stranke. Motil se je, kajti učinek je bil povsem drugačen, nego se je nadejal on: razglasjanje volilne preosnove in iz iste izvirajoča zguba mandata stare zbornice služi strankam v izgovor, da se branijo dovoljevati več svote.

Res — tako vsklika rečeni dunajski tednik — vse je prišlo drugače, nego si je mislil minister predsednik Badeni.

V pojasnjenje neuspešnosti politike sedanjega ministerskega predsednika navaja člankar razne okoliščine: grof Badeni si je domisljal, da je avstrijska politika veliko lažja, nego je v resnici; menil je, da uniči antisemite s par krepkimi besedami; nadejal se je, da z nekoliko patrijotičkih fraz si podvrže vse stranke v parlamentu, ne da bi jim bilo treba dati nikoledne odgovore, da bode tudi avstrijska birokracija istotako sledila vsakemu migljaju njegovemu, kakor je sledila poljska — in Bog ve, česa vsega se je še nadejal grof Badeni.

Same iluzije, prazne nade!

Kdo ima prav: ali dunajski tednik, ki ne vidi drugega, nego neuspehe grofa Badenija, ali oni, ki so ga proslavljali kakor najsrečnejega državnika, kateremu se igraje posreči vse, za kar so se brezuspešno trudili drugi — glej ravnokar dovršeno preosnovo davkov in volilno preosnovo! — Kdo ima prav?!

Menda ni jedni ni drugi. Nam vsaj je težko verjeti, da bi bil grof Badeni toliko božanstveno najjavnostjo sél na stol ministerskega predsednika, kakor mu predbacuje dunajski list. Res je sicer, da je služil popred le v Galiciji, kjer so posebne

razmere, recimo — gališke, vendar pa mu moramo prisojati toliko bistrega vida, da je vedel že vnaprej, da ministerski predsednik gališki stoji nekoliko više, nego pa namestnik v Galiciji.

To pa je že res, da je grof Badeni doživel v tem jednom letu dokaj neprijetnih iznenadenj. Uveril se je, da v Avstriji ni možno tako idiliško življenje, kakor je je slikalo svojedobno za bodočnost ono oficijozno glasilo, ki čuje na ime „Fremdenblatt“: življenje, v kojem naj bi iz parlamenta zginile političke, narodne in socialne raslike. Te razlike naj bi predstavljala k večjemu kako obnemogla opozicija, sestojeca iz neznatnih skupinic, večina pa naj bi ne imela druge naloge, nego: vzdrževati vlado, ali, kakor se je izrazil „Fremdenblatt“, da se je lepše glasilo: „državno misel“.

V kolikor se je strinjal ministerski predsednik grof Badeni s onimi izjavami v „Fremdenblattu“, se je pa vsakako močno motil. Tudi „državna misel“ mora računati z državnimi odnošaji — in vsaka vlada tudi. To jedno lekcijo je dobil grof Badeni že v tem jednom letu njegovega ministrovanja.

Mi ne sodimo tako pesimistiški, kakor sodi „Die Zeit“, odrekajoča grofu Badeniju vsako nado za bodočnost. Še je čas za grofa Badenija, ako se hoče izbrati za prvo stvar, ki jo mora rešiti v akutno vprašanje, na katero stran jo krene? Saj je to vprašanje v tesni zvezi z osnovo nove večine v poslanski zbornici.

Grof Badeni stoji sedaj na razpotju.

Na katero stran jo krene? Ali na pot starih zgrešenih tradicij, na pot ponemčevanja in centralizacije; na pot krive misli, da so Nemci določeni od usode za nadvladje; na pot nesrečne fikcije o jednotni nemško uniformovani Avstriji?! Mar se misli grof Badeni udati stari in prazni veri, da so sedanji narodni boji le prazen šport posamičnih voditeljev in da to gibanje zgine kakor je prišlo?! Mar meni grof Badeni, da se avstrijski državi ne treba ozirati na narodne ideje? Mar meni, da se stališča naše države mora obsojati sleherni svežji politički, narodni in socialni pih?!

Ako meni tako grof Badeni, čaka ga seveda

PODLISTEK.

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—š.

Po prvem razgovoru sem pogodil, da je Lovro izredno nadarjen človek, da zna mnogo, jako mnogo. Poleg vseh teh vrtilin mi ni bil prijazen Lovra prvi utis. Nekaj me je odbijalo od njega. Ko se nam je govor najbolj razvijal, izvilkel je Lovro uro, pa rekel jako važno: „Posebna čast mi je bila! Klanjam se!“ Vrnil sem mu poklon na isti način nekako potlačen, a zaradi tega menda zopet nespretno. Razšli smo se, a jaz sem dolgo razmišljal v postelji: Kakov človek je ta Lovro?!

Skoro sem zvedel, kakov je. Shajali smo se pogosto pri mojem prijatelju Bodolu. Ko se je Lovro bavil s knjigo, bavil sem se tudi jaz. Pobratila sva se in slednjič je izjavil Lovro: „Našel sem lepo stanovanje za trojico. Jednega tovariša sem si že zagotovil; pridi tudi ti; rad bi stanoval skupno s teboj.“

„Bodi, rekel sem, jaz ti bodem pagat ultimo“.

Kmalu na to smo se namestili v novem stanovanju in to pri kapelniku opere. Uredili smo se

kakor smo najbolje znali v svojem novem šotoru. Tretji med nami je bil Z., tehnik, čestit in vreden sin hrvatske kajkavščine. No, ta treji svat je bil navadno izven hiše: vezala ga je goreča ljubav do neke praške mladenke.

„Hvala Bogu“, je pritrdil Lovro, se svojo belo polhovo kapo na glavi, razredivši pohištvo po svoji volji — „gotovi smo; sedaj imamo salon in alkov; sedaj bivamo gospodski in moremo vsaj sprejemati obiske“.

Poznaočji svojeglavnost brata Lovra se nisem utikal v njegovo razredbo, samo smijal sem se v duši njegovi aristokratski opazki. Tako je bil Lovro molčé pripoznan glavarjem naše zadrage. Sedaj se le sva se pobratila od srca, sedaj sva bila prijatelja in nisva se razšla več, dokler ni Lovro ostavil vseučilišča.

O zimskih večerih sva sela Lovre in jaz za peč, pa sva se učila. Ogenj je praskatal v peči, pipi sti se nama kadili. Lovro je razdeval „Ostromirovo evangelje“, jaz „enciklopedijo prava“. Tako je minevala ura za uro, slednjič se je dvignil Lovro, nataknil si svojo polhovo kapo, ta očitni znak njegovega glavarstva, in to je bilo znamenje, da je učenje završeno in da je došel čas

„akademiškega čaja“ in razgovarjanja. Čaj je kuhal Lovro sam; v to delo se mu ni smela utikati nobena duša; kuhal ga je točno, rekli bi, matematiškim redom. Ko je usul čajevnega perja, izvlekel je svojo uro ter štel minute, kolikor jih je trebalo. Kadeča iz pipe ter arkajoča čaj sva čebrijala o vsem in vsakem. O takih prilikah mi je pripovedoval Lovro o svoji hiši, o svoji mladosti.

Lovre se je porodil iz kmečkih starišev, ki so imeli premoženje pri Postojni. V onih krajih malo donaša gospodarstvo; zemlja je suha, kamenena. V hiši je bilo več otrok, moških in ženskih; huda nadloga, predno jih postaviš na noge. Po božnim starišem je bila želja, da se jim vsaj jedno dete povzdigne do sreče, do gospodstva? Ali pa so si oni mogli misliti večega gospodstva, več sreče, kakor je duhovniška suknja? Ko mi doraste sin, tako si je mislila mati starka, postane mi župnikom, sosedje mu bodo poljubljali roko, sodnik se mu bode klanjal, jel bode vsaki dan meso na belem krožniku, imel bode od česa živeti do groba, ali kar je največ: molil bode za mojo dušo, a njegova molitev bode bolja od druge molitve. Ali je več sreče?

(Pride še.)

neizogiben, kolosalen in popoln neuspeh. Tako krivo razumevanje duha sedanje dobe ga poruši istotako, kakor je porušilo njega prednike. Nekdanja ustavoverna stranka žalostnega in nesrečnega spomina je razpolagala vse drugačnimi močmi, nego razpolaga grof Badeni. V neomejeni oblasti je neprestano gradila jezove v varstvo svoje bodočnosti — in vendar je padla brezprimerno sramotno, ker ni hotela razumeti duha časa, ker je menila, da more ponosno prezirati ideje, prešinjajoče srca državljanov.

Tako se je dogodilo ustavovorni stranki in tako se dogodi vsaki vladi, ki bi jo hotela posnemati. Ideja ponemčevanja je neizvedljiva v tej državi; v dosego raznarodenja nenemških narodov avstrijskih morala bi pasti ta država sama. O tem se je osvedočil tudi sicer blagi, plemeniti in le dobro hoteti cesar Josip II. Tudi on je sanjal o jednotno narodni, nemški Avstriji. Temu svojemu idejalu je posvetil vse sile svojega velikega nenavadnega duha. Pod konec svojega življenja je odstopil od tega svojega idejala, ker je videl, da je neizvedljiv in da bi vsako siljenje na to stran državo dovajalo le v pogubo.

Ali hoče grof Badeni res kreniti na to pot? Ali pa hoče na pravo pot: poštovanja duha, odnošajev, prošlosti in velike naloge te države za bodočnost — na pot zadovoljenja vseh narodov? Ali hoče služiti spoznanju, da to državo treba urediti tako, da nobena njenih narodnosti ne bode v strahu za svojo bodočnost? Ali se hoče pokoriti spoznanju, da treba spoštovati zgodovinske pravice naroda češkega in hrvatskega? Seveda je taka temeljita in korenita preustrojitev države naloga morda bolj daljne bodočnosti. Toda načelo, da so v tej državi enakopravne in enakoveljavne vse narodnosti, treba neizprošno izvajati že sedaj. Ako si hoče torej grof Badeni res pridobiti zaslug za to državo, skrb mu mora biti že o zastavljenju nove večine v poslanski zbornici, da pride slednjič do veljave to načelo. Kajti isto se je porodilo iz npravi te države in je torej neizogibna potreba, pogoj razvoju države.

Mi se sicer ne udajamo posebnim nadam, a tudi ne obupujemo na grofa Badeniju; za to pa smo radovedni tembolj: na katero stran jo krene z razpota? Toliko najven menda ni, da bi menil, da mu bode možno stati na razpotju za vedno ter omahovati med levo in desno.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 14. oktobra 1896.

Senzacionalen dogodek. Le kratka brzojavka in nič drugega; brzojavka, ki jo je objavil dunajski oficijozni „Fremdenblatt“ o Dantejevi slavnosti v Tridentu. Malo besed obsega ona brzojavka in vendar smatramo isto senzacionalnim dogodkom, toli važnim za nas primorske Slovence, da jo smemo uvrstiti med najvažnejše domače političke dogodke. — Koliko prepira je že bilo med nami in oficijelnimi krogi radi vprašanja: ali imamo v Avstriji laško iredento ali ne? Mi smo vedno trdili: da, oni so vedno trdili: ne. Sedaj pa je oficijozni in z vladnimi krogi v vedni dotiki stoječi „Fremdenblatt“ presenetil svet z nastopno brzojavko: „Po tem, da ostantativno ni bila povabljena nobena cesarska oblast in da se je opustilo razobešenje zastav in to v zvezi s predzgodovino osnutju Dantejevega spomenika, zadošlo je razkritje spomenika izrečno iredentistiški značaj!“

S to predzgodovino je menda v zvezi dejstvo, da je dvorni svetnik Giovanelli premesčen iz Tridenta na Dunaj, in pa tudi, da se že prihodnje dni razpusti namestništveni oddelek v Bolcanu.

Ali ni to pripoznanje „Fremdenblattovo“ senzacionalen dogodek? Da, sedaj je rešeno vprašanje o italijanski iredenti v Avstriji: sedaj je jasno, kdo je imel prav: mi ali oni!

Kajti ta, sedaj pripoznani iredentistiški značaj ni vzrasel še-le s postavljenjem spomenika Danteju v Tridentu, ampak iz odnošajev, kakor so se isti razvili tekom let sem. In tudi tega ne bode mogel trditi nikdo, da je ta žalostni pojav le tridentinsko-lokalnega pomena, kajti tam v Tridentu je bilo zastopano vse avstrijsko italijanstvo — primorsko s tržaškim županom Pitterijem na čelu. Vse avstrijsko italijanstvo se je v mnogih brzojavkah izreklo brezpogojno solidarno se slavi-

telji v Tridentu. A zastopano je bilo — mnogo brojno zastopano — tudi italijanstvo od onkraj meje. Na banketu so čitali brzojavke o odlikovanjih, ki jih je podelil — kralj Umberto. Ali se je kdo spomnil cesarja Frana Josipa? O kulturnem pomenu tega slavlja ni bilo ni besede, pač pa se je obilo govorilo in brzojavljalo o — italijanski solidarnosti. Bila je to politička demonstracija najdrznejše vrste. Da ni bilo tako hudo, gotovo ne bi se bil zgrozil celó dunajski „Fremdenblatt“.

Brzojavka v „Fremdenblattu“ je donesla nam popolnega, četudi ne baš veselega zadoščenja: nam, ki smo bili dosedaj sami lažnjiki, obrekovalci in denuncijanti, kadar-koli smo trdili to isto, kar je sedaj pripoznal tudi dunajski oficijozni „Fremdenblatt“.

Pa ne samo ta list, ampak tudi nekateri listi od onkraj meje pripoznavajo iredentistiški značaj slavnosti v Tridentu in da so nekateri možje politiki in časopisje italijansko nadevali tej slavnosti iredentistiški pomen.

Ali se je res vzdramila naša vlada; ali res hoče zapričiti gledati stvari, kakoršne so; ali res prihaja do spoznanja, da je bila zgrešena nje dosedanja politika ozirom na rovanja izvestnih italijanskih elementov? Nočemo odgovarjati na ta vprašanja. Proroki nesreče nočemo biti, a z druge strani smo se že skoro odvadili — upanju na preokret na bolje!

Devet kandidatov za jedno mesto! Izredna mora biti čast poslancem mest in trgov. zbornice Goriško-Gradišanske, kajti nič manj nego devet kandidatov se bojuje za mandat državnega poslanca, izpraznen po smrti princa Egon Hohenlohe. Ti kandidati so: Grof Attem iz Gradca (!), grof Panigaj, župan v Scodovacca, grof Henrik Dubaky, vitez Bujatti, dr. Pajer, dr. Venuti, slavni župan Goriski, potem, drugorojeni sin velemešnega deželnega glavarja grofa Coroninija, grošč Albert Coronini in slednjič dr. Lovisoni in dr. Marani.

Car v Rimu? Sedaj govore zopet, da car vendar-le pride — v Rim; in sicer dne 24. t. m. — in da se udeleži ženitbenih slavnosti. Car Nikolaj sam da je izrazil to želje in sicer naravnost kralju v Monzo. K temu da so posebno nagnanile carja opazke italijanskega novinstva radi tega, ker se je bil Rim izključil iz programa potovanja carjevega na dvore vesele. (Tudi to vest, s katero se posebno ponaša današnji „Mattino“, vsprejemamo mi z vso potrebno rezervno. Najmanj pa nam gre v glavo, da bi se bil car Nikolaj ustrašil — italijanskega novinstva. Možno je, da res pride car. Ali če pride, pride le črnogorskemu dvoru na ljubo. Op. ured.)

Razprava proti morilcem Stambulova. Dne 13. t. m. je pričela v Sredcu pred sodiščem I. instancije razprava zoper morilce Stambulova. Obtožni spis trdi, da je obstojala med Naummo Tufekčievom, Mihajlom Stavrevom, Bonijem Gjorgjevom, Atanazijem Svetanovom in kočijažem Azovom nekaka zarota zoper življenje Stambulova. Dokazano je, da sta Kalju (to je priimek Stavrevu) in Gjorgjev s pripomočjo Azova umorila Stambulova. — Sodišče je dalo javno prečitati obširni obtožni spis. Konstatovalo je zate, da izmed 170 pozvanih svedokov jih 31 ni prišlo in med temi da je 18 jako važnih. Državne pravdnistvo je predložilo vsled tega, da naj se razprava odloži in da je malomarne svedoke dovesti silom na prihodnjo razpravo. Sodišče je pristalo na to.

Kakor javljajo iz Sredca, je odložena razprava določena na dne 27. t. m. Državni pravdnik smatra kakor neobhodno potrebno, da bode zaslišanih onih 18 svedokov, ki utegnejo dati zeló važnih informacij.

Različne vesti.

Imenovanje. Privatni docent na vseučilišču dunajskem ter urednik slovenskega izdanja drž. zakonika, gosp. dr. Karol Štrekelj, je imenovan izrednim profesorjem slovenske filozofije na vseučilišču v Gradcu s posebnim ozirom na slovenski jezik in slovensko književnost. Čestitamo učenemu rojaku našemu!

Osebnost. Predsednik prizivnega sodišča tržaškega, dr. Edvard vitez Kindinger, se je vrnil s svojega dopusta v Trst.

Očitna slavnost „Narodnega doma“ v Ljubljani se je vrnila minole nedelje. Sporočiti nam

je o tej slavnosti, na strani pustivši vse rekriminacije.

V soboto zvečer je bila slavnostna predstava v gledališču. Gledališče je bilo natlačeno, predstavi so prisostvovali razni odličnjaki, med istimi tudi deželni predsednik baron Hein. — Po gledališčni predstavi je bil vojaški koncert v telovadnici „Sokolovi“ ob jako animirani zabavi.

V nedeljo ob 11. uri predpoludne je bilo slavnostno zborovanje društva „Narodni dom“. Udeležba ni bila toliko, kakoršne je bilo pričakovati. Omenjenja vredno je, da se je zborovanja udeležil tudi gosp. deželni glavar Oton Detela. Zborovanje je začelo z deklamacijo prologa Ganglovega. Potem je predsednik društva dr. Karol vitez Bleiweis podal v lepem govoru zgodovino narodnega in socijalnega življenja v Ljubljani in gradnje „Narodnega doma“. Završil je svoj govor z željo — kateri se pridružujemo i mi z vsem srcem — da bi bilo delovanje v „Narodnem domu“ vsikdar domoljubno, zložno in plodonosno.

Deželni glavar Detela je rekel, da sti narodna vztrajnost in požrtvovalnost zgradili „Narodni dom“. Narodni dom boji dom vseh Slovencev!

Društveni tajnik E. Lah je nato prečital zgodovino „Narodnega doma“.

Ob 2. uri predpoludne je bil banket v telovadnici „Sokolovi“. Na banketu je bilo več napitnic, kojih vseh ne moremo omenjati tu. Iz govora župana Ivana Hribarja nam je navesti besede: Naj bi „Narodni dom“ nikdar ne prišel tako daleč, da bi postali njegovi prostori shajališče samo za ožji krog narodne družbe ljubljanske; zapirali se pa širšim slojem naroda. To bi ne rodilo blagoslova, kajti nikdar ne smemo pozabiti, da naša moč je iz naroda in v narodu.

V imenu stranke prava je govoril dr. Ružič iz Zagreba. Gosp. dr. Trinajstić, župan pazinski, je rekel, da primorski Slovani pričakujejo iz Ljubljane podpore in zašolombe. Gosp. Jakčin iz Zagreba je napil hrvatsko-slovenski ljubavi, g. dr. Tavčar rodbini Kotnikovi, ki je mnogo žrtvovala za zgradbo „Nar. doma“.

Na večer je uzorni župan Hribar povabil na prijateljski večer v Maličevu dvorano goste iz Hrvatske, Štajerske in Primorske. I tu je bilo mnogo govorov. Gosp. župan Hribar je v lepem govoru zatrdil izvenkranjske Slovence, da ljubljanski rodoljubi nikdar ne zapuste rojakov ob periferiji, na čemer se je zahvalil dr. Trinajstić, zatrdivši, da rojaki ob periferiji pričakujejo te podpore. Na te rojake je padla politička peronospora in treba je pomoči, sicer se posuši vsa trta! Dr. Dečko je obžaloval, da je slavnost otvorjenja bila omejena. Ko pride v Ljubljani do sloge, slavili bomo drugo otvorjenje „Nar. doma“.

Sijajen ples je bil seveda res sijajen.

Na slavnost je došlo mnogo pozdravov.

Mi pa završujemo to kratko poročilo s ponovno željo: da „Narodni dom“ res postane dom vseh Slovencev!

Pridodati bi bilo le še to, da so se te slavnosti udeležili tudi nastopna gospoda iz Trsta: Kornelij Gorup, obitelj Trudnova, Srečko Bartelj se soprogo, dr. Gregorin in Josip Mankoč.

Trst pod vodo! Kaj takega že dolgo ni doživel Trst. Vsled neizmerne nalive, ki je trajal od ponedeljka zvečer in včeraj ves dan in vsled pritiska morja, je voda tako narasla po kanalih, da si je slednjič sama napravila duška vzdignivši na mnogih krajih težke kamenene plošče. Voda se je razlila že po 8 uri zjutraj po vseh ulicah, tako, da je bil ustavljen ves promet. Pozneje je zopet nekoliko odtekla. Takoj popoldne pa je začelo tako grozno nalivati, da je voda še v veliko večji meri preplavila vse mesto. Ulice in trgi so se spremenili v jezera in hudournike. Voda je stala v ulicah po nekaterih krajih nad pol metra na visoko. Kdor je hotel po svojih poslih, moral se je dati prepeljati po izvoščekih ali gaziti po vodi do nad kolen. Videti je bilo gospodov in gospa bosih! Seveda so se pritični prostori napolnili z vodo, nekatere prodajalnice in gostilne so morali celó zapreti. Na nekaterih krajih so bili prehodi uprav nevarni, ker je deroča voda ljudi spodnašala. Stari ljudje so zatrjali, da kaj takega

tu v Trstu še niso doživeli. Najbolj poplavljeni so bile ulice Barriera vecchia, Corsia Stadion, Torrente, Pesa in Nuova ter trgi Piazza Caserma, S. Giovanni, delle Legna in trg Barriera vecchia. Morsko obrežje je bilo tudi vse pod vodo. — Dogaja se pač večkrat, da so poplavljeni deli mesta ob morju, kadar poslednje narašča, ali da bi vsled deževja bilo poplavljeno vse mesto, ne samo ob obrežju, temveč tudi na višinah, tega pa res nismo še doživeli.

V trenutku, ko smo pisali te vrstice, je šumelo vodovje še vedno po ulicah kakor deroča reka!

Zavetišče za služabnice v Trstu. V Slovincu čitamo: Dobili smo iz Trsta nastopni poziv: Z božjo pomočjo ustanovila se je tukaj v Trstu pod varstvom „svete Družine“ družba, katere namen je ta, da prevzame družinam v Trstu bivačim dobrih in poštenih služabnic, kuharic in hišnih. V ta namen odprla se je v ulici Navali št. 1 posebna hiša, kjer se sprejemljajo in vestno nadzorujejo dekleta lepega vedenja, katere so začasno brez službe ali pa so komaj prišle v mesto si službe iskat. Kolike potrebe in važnosti je ta družba, je razvidno iz tega, ako se resno premisli, koliko potrebne so dobre in vestne služabnice za družine in pa v kolike zadrege pride gospodar ali gospodinja pri iskanju dobrih služabnic. Nič manje važnosti gotovo ni tudi to, da služabnice, začasno brez službe, imajo dobro hišo, varno zavetišče, kamor se lahko podajo brez vse skrbi, in se tako obvarujejo prevelikih nevarnosti telesnega in duševnega pokvarjenja, kateremu bi bile drugače izpostavljene. Z ustanovo omenjene družbe se je hotelo posnemati druga velika mesta, kjer so že ustanovljene take, za družinsko življenje prekornostne družbe. Pa vsak začetek je težak in majhen, tako tudi ta naša družba je jako še majhna in uboga, ker ima še jako pičlo število udov in nič družnih postranskih dohodkov. Zatorej vsaki trezno misleči naj podpira in priporoča tako potrebno družbo, ki kaže toliko koristi. Vodstvo namerava stopiti v zvezo z enakimi zavodi družin mest in tako bode zamoglo zadovoljiti premnogim prošnjam, ki mu že sedaj dohajajo od tržaških družin. V notranjem delokrogu bode gledalo na to, da se obvarujejo vsega hudega tolike in tolike uboge reve, ki so primorane z lastnimi rokami in pri družih si vsakdanjega kruha služiti. Namen te družbe je torej jako plemenit, ker je družba ustanovljena na krščanski podlagi v korist bližnjega. Zategadel niže podpisano vodstvo se obrača do Vašega blagorodja, da blagovoli to jako težavno, pa toliko bolj sveto podjetje podpirati in ga priporočati pri svojih znancih in prijateljih. — Za vodstvo zavetišča za služabnice: Fanny Weissmann voditeljica. — Op. vred.: Škofijski ordinarjat tržaški priporoča to zavetišče.

Slavno vodstvo te prekornostne naprave pa ne bi bilo grešilo menda in stvari bi le koristilo, ako bi bilo ta svoj poziv doposlalo tudi našemu listu. Ne gledé pa na to preziranje moremo le priporočiti to napravo najtopleje toliko našim služkinjam kolikor našim družinam.

Zenitbena pogodba italijanskega kraljeviča s princezo Jeleno določa, da ima poslednja dobivati jeden milijon lir na leto iz civilne liste italijanske v tem slučaju, ako bi ostala vdova, ali pa, ako bi se zakon ločil.

Program za poroko princa Neapeljskega se glasi: Kraljevska obitelj se sestane v Rimu dne 18. oktobra. (Dvorno osebje je dobilo nalog, da mora biti dne 18. na svojem mestu.) Dvor je izdal ta-le program:

V četrtek, dne 22.: Prihod zaročencev in knežje dvojice črnogorske. Na kolodvoru jih vsprejmeta kralj in kraljica. Princi domače kraljevske hiše in njih spremstva, oblasti, predsednika senata in komore, ministri in državna niža tajnika zberó se v kraljevski palači. — Zvečer bode obed v obitelji. — V petek, 23.: opoludne južina, ob 14. (2. pop.) vsprejem; izročitev adrese parlamenta, zvečer slavnosten obed. — V soboto 24.: Ob 10. uri civilna poroka v plesni dvorani Kvirinala. Prisotni bodo vsi principi (knezi) s svojimi spremstvi in povabljeni gostje. Ob 11. uri 30 min. cerkvena poroka; ob 13. (1. uri pop.) zajutrek, ob 20. (8. uri zvečer) obed. — V nedeljo, 25.: Ob 11. uri 30 min. slovesna sv. maša, ob 12. južina, ob 20. obed. Ob 22. (10. uri zvečer) vsprejmeta kralj in kraljica ter kraljevič in kra-

ljčina diplomate. — V ponedeljek, 26.: O poludne južina; ob 14. (2. pop.) vsprejme kraljčinja Jelena gospe, odlikovane najvišim redom, dvornike in oblasti. O 26. (8.) obed, na koji bodo pozvani tudi diplomatje, predsedništvi senata in komore. — V torek 27.: ob 9. uri razgledovanje vojaštva, ob 12. južina, ob 20. obed, kojega se udeležé tudi generali in poveljniki vójev, ki so bili na razgledovanju, ob 22. (10.) slavnostna predstava v gledališču Argentina. — V sredo, 28.: Ob 12. južina; zvečer obed, ob 22. velik koncert na trgu Kvirinal.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali od 19. julija do 4. oktobra 1896: Ljubljanski šentpeterski podružnici (ženska in moška) čisti dohodek od lepe veselice dne 5. jul. v znesku 400 gld.; podružnica v Novem mestu po blagajniku g. Iv. Škerlju kot letni donesek in po nabiralnikih nabrano svoto 100 gld.; izvenakademična podružnica v Gradcu po g. blagajniku Fr. Hrašovcu 43 gld. 50 nč.; sl. uredništvo „Slovenca“ v Ljubljani zbirko 17. gld. 15 nč.; šentjakobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani vkupe 105 gld. in sicer znaša: Ciril-Metodov dar 32 gld. 20 nč., dali so gg. And. Kalan in Iv. Vrhovnik po 5 gld., J. Gnezda 2 gld., dr. Fr. Lampe, kanonik Iv. Rozman, dr. A. Karlin, dr. J. Lesar, A. Z., Drag. Žagar, dr. J. Krek, A. Stroj, dr. Fr. Useničnik, Iv. Vrančič, Fr. Farjančič po 1 gld.; R. Merčun, A. Zorec, A. Zorman, Fr. Zorman po 50 nč. in M. Mihelič 20 nč.; letnina znaša 41 gld., podpornina 24 gld. 65 nč., trnovski Mohorjani po g. Fr. Ferjančiču 2 gld. 70 nč. in iz nabiralnika v trnovskem župnišču 4 gld. 45 nč.; ormoška ženska podružnica 39 gld. 15 nč.; podružnica v Braslovčah 17 gld. 38 nč., po g. A. Aškercu v Škalah pri Velenju dne 22. jul. na pastoralni konferenci zbrani duhovniki dekanije škalske so zložili za velikovško šolo 23 gld., mej njimi je podaril č. g. Kunej, župnik ponkovski 10 gld.; č. g. Mat. Ražun, stolni kapelan v Celovcu, je poslal zbirko 187 gld. 50 nč., in sicer so poklonili gg. bogoslovci celovski mesto venca na gomilo And. Einspielerju 100 gld., slav. „posojilno in hranilno društvo v Celovcu je dalo 50 gld. in podružnica celovška je zložila 37 gld. 50 nč.; sl. notranjska posojilnica v Postojni 10 gld.; na novi maši č. g. Iv. Baloha v Ljubljani je nabrala gđc. Lojz. Medičeva 15 gld. 11 nč. in 10 cts. z geslom: „Ljubezen dvojno vsak naj tesno druží, Bogu in domovini zvesto služi: Ti bodi vsakomur uzor največji!“; po g. J. Žirovniku v Gorjah udnine od bledeke podružnice 32 gld. iz nabiralnikov: pri gg. Peternele 2 gld. 27 nč., Fr. Sekovauiču 1 gld. 14. nč., Petranu 87 nč., A. Vrhuncu 2 gld. 26. nč.; v Vintgarju 1 gld. 5 nč., prof. Rutar 50 nč., skupaj 40 gld. 9 nč. (Pride še).

Obračun občinske uprave tržaške. Mestni magistrat javlja, da bode obračun občinske uprave za leto 1895. v smislu določeb mestnega statuta javno izložen vsakomur na ogled in to v sobi št. 12, II. nadstropje mestne palače v dobi od 16. do 29. t. m., vsak dan od 9. ure zjutraj do 2. pop.

Parnik „Szent Istvan“ in kapitan Curtini. Ker se je pokazalo, da drugi kapitan parnika „Szent Istvan“ nikakor ni bolan na rmeni mrzlici in v obče ne na nikakoršni sumni bolezni, dovolila je pomorska zdravstvena oblast parniku svobodno gibanje, dvignivši karanteno. Parnik je takoj pričel izkrcavati kavo.

Kapitan Curtini je sicer vedno še v pomorski bolnišnici pri sv. Jarneju, toda obrnilo se mu je, kakor rečeno, mnogo na bolje.

Neoreča ali samomor? Predvčerešnjem zjutraj so zapazili mornarji grške jedranice „Abonany“, zasidrane v velikem kanalu, v vodi plavajoče truplo siromašno opravljene stare ženske. O tem so obvestili policijo. Na lice mesta došla komisija je konstatovala, da se je žena udušila že pred par urami. Truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu. Tam so spoznali ljudje v starki 68letno udovo Antonijo Batistig, stanujočo v ulici Farneto št. 418. — Dasi siromašna, živela je starka vendar brez skrbi, kajti zanjo sta skrbela nje odrasla sinova, oba voznika. Vendar pa je bila starka poslednje dni otožna, ne da bila povedala vzrok temu. Možno je torej, da se je v svoji melanholiji utopila svojevoljno, možne pa je tudi, da je ponorečila.

Ruska vojna sila. Car Aleksander II. je jel obračati svojo živo pozornost na kolikor toliko

zanemarjeno vojno silo Rusije. Leta 1862. je uve tedanji vojni minister general Milontine po nalogu carja razne preosnove, osobito z ozirom na mobilizacije vojske. Toda najbistvenišo preosnovo je prinesel carski ukaz dne 4. novembra 1890. Ta ukaz veleval, da je vojni službi obvezan vsakdo, brez obzira na svoje stališče. S tem je bila ruska vojska, ki je sestajala dötlej iz služabnikov in kmetov, promenjena hkrati v narodno vojsko.

Novincev se izžreba vsako leto 835.000. Toda z ozirom na redni državni proračun uvršča se jih v vojsko le četrti del, to je okolu 210.000 mož. Redna stalna vojska šteje v času miru — vključno vojsko v azijski Rusiji — 892.000 mož.

Število Rusov, sposobnih za orožje, dosega vrtoglavo in skoro neverjetno število 13 in pol milijona! To je skoro šestkrat toliko, nego je štela vojska Kserksesova, ki je nabral svoje množice po vsej Aziji. Toda računši le one, ki so na razpoloženje in ki morejo na prvi klic pod orožje, mogla bi Rusija staviti v slučaju vojne vendar v prvo vrsto, t. j. nevštevi domobranstva in črne vojske, 2,585.000 vojakov. Francoska jih more staviti 2,200.000, torej bi mogla staviti dvojeveza v prvi ogenj ogromno vojsko 4,775.000 mož!!

„Mačji jezik“. Oni amerikanski učenjak, ki je proučeval „jezik opic“, profesor Garnier, je našel odličnega naslednika v svojem sodeželanu prof. Marvinu Clarku. Ta učenjak pa si je izbral predmetom svojih preiskovanj in študij jezik, ki „ga govore mačke“ (!). Že je izgruntal, da je ta „mačji jezik“ podoben — kitajskemu. Po trditvi tega učenega profesorja je „mačji jezik“ „melodičen, nežen in ugoden“. V svojih proučevanjih je našel že 600 „mačjih besed“. Glasovi značijo jako pogosto jedro in isto stvar, toda razlikujejo se med seboj samo po višini ali globini.

Preučeni profesor Clark mogel bi priti v svojih preiskovanjih do neprecenljivih rezultatov, ako bi „govoril“ z glasovito mačko v dvoru Rambouiller v Parizu. Ta mačka se je izlegla 1. 1868. in do leta 1892. je imela 200 mladih. A še sedaj je dovolj krepka in kljubu svojim 18letim vidi in čuje povsem dobro. Ta mačka bi mogla povedati profesorju mnogo zanimivih mačjih stvari!

Koledar. Danes (15.): Terezija, devica; Brunon, škof. — Jutri (16.): Gal, opat; Maksima, devica. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 19 min., zatoni ob 5. uri 12 min. — Toplota večraj: ob 7. uri zjutraj 11.5 stop., ob 2. pop. 15.5 stop. C.

Književnost.

Pisanice.

Slovenski mladini spisal E. Gangl.

V zadnjem desetletju napreduje slovensko slovstvo kar vidno. Dočim smo se morali zadovoljiti prej z enim drobnim mesečnikom, katerega je zalagala vedno in vedno ista premarljiva in požrtvovalna četica sotrudnikov, dočim smo imeli prej le dve književni društvi, izdajajoči na leto po par skromnih zvezkov, napelnjenih večinoma le s prevodi in kompilatorskimi razpravami, dočim nismo imeli prej skoro nobenega izvenkranjskega knjigozaložnika in samostojnega slovenskega tiskarja, spremenilo se je v poslednjem deceniju vse na bolje. Število književnikov raste izredno naglo, premoremo tudi že dva dobrozaložena, v izdatnih snopičih izhajajoča leposlovna lista, število sotrudnikov in knjig „Matice“ in „Mohorjeve družbe“ se množi z vsakim letom, dobili smo nov broj časnikov še v izvenkranjskih pokrajinah, pa se povzpeli i po manjših slovenskih mestih do samostojnih in neodvisnih tiskarjev in založnikov. Ker se je začelo v poslednjem času še prav pridno gibati i na glasbenem in dramatičnem polju, nadejati se, da se nam popne slovenska umetnost do začetka XX. stoletja do one višine, na katero bomo mogli kazati, kakor majhen, v neprestanih političnih bojih se ubijajoči narod, — če že ne s posebnim ponosom — vsaj z zavestjo storjene dolžnosti.

Kar mora navdajati vsakogar še s posebnim veseljem, pa je dejstvo, da bomo imeli kmalu toliko in tako mladinsko literaturo, s kakoršno se ne mogó ponášati niti nekateri narodi prvega reda. Dolgo je vladala pri nas strahotna suša na tem polju. IPokojni učitelji vzorniki: A. Praprotnik, M. Močnik in Iv. Tomsič še-le so za-

čeli vspehi orati ledino ter so s premnogimi knjižnicami, razširjenimi do slednje vaše šolske knjižnice, postavili temelj plodonosnemu delovanju v zabavo in prosveto slovenske mladeti. Omenjenim učiteljem prvakom pridružili so se naglo še premnogi vrli tovariši, polno zavedajoči se svojega častnega poklica. Poleg „Vrtca“ imamo še „Angeljčka“, poleg mladinskih knjižic „družbe sv. Cirila in Metoda“ še Gabrščkovo „Knjižnico za mladino“; razen tega izhaja vsako leto nekaj samostojnih zvezkov v samozaložbi različnih poštvalnih učiteljev-pisateljev.

V tiskarni vzorno podjetnega in za razvoj domačega knjižtva velezaslužnega g. Andreja Gabrščka v Gorici pa je izšla pred kratkim časem zopet zanimiva zbirka pesmic za otroke in sicer s naslovom „Pisanice“. Ako se ne motim, imamo sedaj že štiri večje zbirke otroških pesmi: Fr. Levstika, Ant. Fantka, Jož. Stritarja in — E. Gangla. Zanimivo bi bilo raziskovanje, katera imenovanih zbirk vstreza najbolje svojemu plemenitemu namenu, katera je otrokom najljubša. Ker pa spada to v področje pedagogov, ne storim tega jaz, nego pričakujem take, izvestno velezanimive študije v „Učit. Tovarišu“ ali v „Popotniku“... Jaz se omejam le na konstatiranje, da bodo slovenska mladina, njeni stariši in odgojitelji brez dvoma jako hvaležni za to lepo zbirko i pesniku i založniku. Gosp. E. Gangl — „Rastislav“ „Lj. Zvona“ — je nadarjen in premarljiv slovenski učitelj. Iz njegovega peresa smo čitali že marsikaj pesniškega in prozajiskega i v „Zvonu“ i v „Tovarišu“ (n. pr. „Zmes“: Gorjanec) i v „Naredu“, i v „Domu in Svetu“, kar vse kaže, da je navdušen in vrl rodoljub. Tako tudi „Pisanice“. Pesnik jih je razdelil v tri razrede, katerih zadnji je najljubšeji. G. Gangl občuti živo ljubezen do nedolžne mladine, ima jako razvit razum za otroške boli in radosti, pa nenavadno rahlo srce za krasoto narave. Ako se pridružimo profesor. V. Bežku gledé oblike in namena mladinskih spisov, moramo seveda dostaviti tudi o „Pisanicah“ obšalovanje, da je pesnik ponekod preveč moraliziral in poučeval. No, „Pisanice“ so prva Ganglova zbirka otroških pesmic: druga bo izvestno čista i te sence... Tudi to naj še pripomnim, da so edlečno najboljše one pesmice Ganglove zbirke, v katerih se nam kaj popisuje, bodisi igre, male nesreče ali narava, ali v katerih se nam pripoveduje kak dogodek. V pesmicah čisto lirskega značaja pa nas včasih moti sentimentalnost.

Knjižici, katero iskreno priporočamo vsem mladinoľjubom, želimo prav od srca isto ljubezen, kakoršne se veseli med mladino zbirka Josipa Stritarja: „Pod lipo“. G. pesniku pa želimo neomajne vztrajnosti in navdušenosti, da nam poda še mnogo plodov svojega genija v čast domovine ter pouk in zabavo slovenske mladine!

Fr. G. Kosec.

Katarina Velika na Dnjepru.

(1787. leta.)

(Ruski spisal G. P. Danilevski; preložil Al. Benkovič.) (Dalje)

— Imamo-li kaj s seboj? — je vprašala Katarina.

Vsi so skočili k ekipažam. Kar se je pokazalo, da so v naglici pozabili vzeti se seboj dvorno kuhinjo caričino. V kočiji grofa Falkensteina, koga kuhinja je tudi ostala zadaj, našli so samo neodmašeno butiljko starega ogerskega vina, košček sira in krajec suhega kmetkega kruha, s katerim je grof, ljubitelj konj, na postajah svojeručno krmil tuje konje.

— Je-li daleč do Dnjepra? Koliko vrst imamo že za sabo? — je vprašala Katarina.

— Trideset vrst, vaše veličanstvo. Nič menj, kakor kaže, — je odgovoril Potemkin: — pot je težavna in konji so trudni, a dobro bi bilo takoj nadaljevati potovanje...

Jožef je molčal. Vse je kazalo, da hoče zaužiti že kar-koli in potolažiti pričenjajoči se glad.

— Ali res ni ničesar tukaj, če prav kaj priprostege? — je velela Katarina: — morda masla, kur, jajca, smetane?...

— Težko je dobiti, — je odgovoril Šuvalov — kraj je malo obľjuden in vse je sedaj na polji na delu. Deset vrst na okrog ni najti naselbine... Vaše veličanstvo, tu je že skoro Zaporozje...

Pristopil je Bezborodko.

— No, vaša svitlost, — je velel Potemkinu po malorusko: — kaj bi ne mogli postreči carici in njenim gostom?

In opasavši si žepni robec kakor predpasnik je odprl pečno cev, naložil na ognjišče trsak, podpihal ogenj ter položil ponev na trinog. Bistro je uganil, da morajo biti pod klopjo v loncu s pepelom kurja jajca, ubil jih je dvanajsetorico v ponev in jajčnik je kmalu zašumel. Rumjancev in Šuvalov nista zaostajala za njim: našla sta v vezi na polici kos masla, izpod strehe sta privlekla v dimniku obešeno gnjat, v temni shrambi našla lonec mleka in vse to postavila na mizo. Ta izgled je izpodbudil druge. Gospodičine so očistile in pekle del gnjati na ražnju, pripravljenem za silo od lesene trake. Jožef je pozajemal smetane iz mleka v čašo. Cele Potemkin, sam pri sebi preklinjaje vse nezakrivljene popotne zgođe, je v nogovnicah in čevljih, za hrbet zavijavši pole z zlatom šitega kaftana, pomagal tem samoukim pekem in kuharjem: zasukal je rokave, pomašil pod nje svilene manšete in pridno pomival in sušil za carski zajutrek lončene sklede in lesene krožnike krčmarjeve. „No, radujte se ali ne“, — mislil si je: „želodec je vedno igral veliko ulogo v diplomaciji! Morda nam Jožef za ta jajčnik še na roke pojde o naših novih in pričetih prizadevanjih v Turčiji...“

Mej tem ko se je pripravljaj zajutrek, se je prikazal na odprtih krčemskih vratih upognjen starec z rdečim nosom in redkim belim puhom na glavi, bradi in okrog ušes. Obstal je na pragu in osupel gledal po stanici. Družba, zazrši ga, je umolknila ter ga radovedno ogledovala v raznih položajih.

— Ej, gospoda, — je pričel starec, očividno malo opit: — šel sem gledat carico! A nisem ničesar videl... Ni je več bilo. Odpotovala je že včeraj! (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Trst 14. Zakon za razdelitev občin Dolina in Očisla je zadobil cesarsko odobrenje.

Dunaj 14. (Poslanska zbornica.) Permanentni obrtni odsek je predložil poročilo Exnerjevo o zakonu za premembo obrtnega reda. Posl. Sokol je interpeloval o položaju učiteljev na kaznilnicah. Zbornica je nadaljevala razpravo o domovinskem zakonu. Posl. Kraus odklanja zakon, ker ima na sebi znak boja jedne skupine interesov proti drugi; tu ni samo nasprotje med mestom in deželo, ampak tudi med posamičnimi deželami.

Berolin 14. Voditelj ruskega ministerstva za vnanje stvari, Šiškin, je obiskal včeraj državnega kancelarja, kneza Hohenlohe in potem državnega tajnika za vnanje stvari, pl. Marschalla.

Pariz 13. Predsednik Faure je vsprejel danes kralja grškega. Pogovarjala sta se pol ure. Kralju so skazovali vojaške časti. Pozneje je predsednik Faure vrnil obisk kralju.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 748 750 Pšenica za spomlad 1896 774 do 775 —. Oves za jesen 563—564 Rž za jesen 643—645 Koruza za sept.-okt. —. Pšenica nova od 78 kil. f. 745—750 od 79 kilo. 750—755, od 80 kil. f. 755—760 od 81. kil. f. 765 770, od 82 kil. for. —. Ječmen 510—8—proso 515—580.

Pšenica. Viharno povpraševanje, ponudba dobro. Cene vedno rastejo. — Prodaja 55.000 met. stot. 5—7 nvč. dražje. Rž 5 nvč. dražje. Ječmen miren. Oves in koruza stalna. — Vreme: lepo.

Praga. Neratunirani sladkor for. 1175, oktober-december 1185 mirno

Havre. Kava Santos good average za oktober 6250 za februar 6256 jako stalno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 8450 —. Concasse 8550 —. Cetrorni 84 —. V glavah sodih 3750 —.

Hamburg. Santos good average za oktober 6025 za december 6026, za maro 1897. f. 6175.

Dunajska borza 14. oktobra 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.15	—
„ „ v srebru	101.35	—
Avstrijska renta v slatu	129.45	—
„ „ v kronah	101.20	—
Kreditne akcije	363.50	—
London 10 let.	119.90	—
Napoleoni	9.54	—
20 mark	11.76	—
100 italj. lir	44.45	—

ŽELEZNISKI VOZNI RED.

a) Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:	
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.	
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj, Divače in na Dunaj	
4.40 popol. v Herpelje, Divače, Dunaj Pulj in Rovinj.	
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelje brzovlak v Pulj, Divače, na Dunaj, v Beljak.)	
Lokalni vlak ob praznikih:	
9.20 popol. v Divače.	

DOHOD:	
8.08 predp. iz Ljubljane, Divače, Herpelje.	
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.	
11.15 „ iz Herpelje, Ljubljane, Dunaja.	
7.08 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.	
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.	
Lokalni vlak ob praznikih:	
8.35 popol. iz Divače.	

b) Južna železnica. (Postaja južne železnice.) Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:	
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.	
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.	
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.	
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.	
12.50 popol. omnibus v Kormin.	
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.	
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.	
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko	
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.	
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.	
10. — „ mešani vlak do Mürtzschlaga.	

DOHOD:	
6.48 predp. mešani vlak iz Mürtzschlaga, Beljaka, itd.	
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.	
8.25 „ brzovlak iz Kormina,	
9.25 „ brzovlak s Dunaja.	
10.20 „ poštni vlak s Dunaja, zveza z Reko.	
10.55 „ brzovlak iz Rima, Benetk.	
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.	
5.40 popol. poštni vlak s Dunaja.	
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.	
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —	
8.56 „ brzovlak s Dunaja zveza z Reko.	

Br. 2687.

Oglas jeftimbe.

Daje se na obće znanje, da će se na 31. tekućeg meseca od 10 sati pred poldne do 12 sati o poldne obdržavati u ovom občinskom uredu javna jeftimba za dostatbu gradnje novog zvonika u ovom gradu. Ovo će se poduzeće dostati najboljemu nudiocu izpod uzklčne ciene od for. 10.400.

Svaki će nudioc morat položiti u ime jamčevine for. 1000, u novcu ili u državnih obveznicah, koje će se poduzetniku pridržati u ime jamčevine, a svim ostalim odmah vratiti.

Ostali uvjeti i spisi gradjevne osnove stoje svakomu na uvid izloženi kod podpisanoga, u uredovno vrijeme.

Od občinskog glavarstva

u Buzetu, 13. okt. 1896.

Glavar:

Dr. M. Trinajstić.

Velika zaloga

seni in slame v omotih (balah), ovas in otrobov po najprimernejih cenah v

Via Scussa št. 3 in Via Ceppa št. 4, palača Panfil.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisceral ovet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMAYER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Prilika za poroke!

Pohištvo in tapetarije

najsolidnijih vrst, dobiti je samo v zalogi ulica Cordaiuoli št. 2, nasproti pivarne „Aurora“.

Dalla Torre.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavica in rezerva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva gld. 4,000,000—

Premijna rezerva zavarovanja na življenje „ 13,326 346-98

Premijna rezerva zavarovanja proti ognju „ 1,632,248-22

Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju „ 49,465-07

Rezerva na razpolaganje „ 500,000—

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) „ 333,822-42

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) „ 243,331-83

Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje „ 500,000—

Občna rezerva dobičkov „ 1,187,164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).